

først blive hjælpne, og kan Staten saa ogsaa hjælpe dem, der have bedre Raad, skal jeg intet have derimod. Staten forsmaar ikke at tage de fattigstes Penge ved den indirekte Beskatning, men saa skal den ogsaa først hjælpe dem, naar den lukker Pungen op for Samfundets Borgere i det hele. At der er Mennesker i vort Samfund, der ikke ere i Stand til at komme med eller meget vanskelig kunne det, have Forslagsstillerne erkendt i § 4, hvor det i andet Stykke siges: „Enhver Interessent er endvidere berettiget til at undlade at gøre Indskud i et samlet Tidsrum af indtil 2 Aar eller til i et saadant Tidsrum at indskyde mindre end Minimalindskuddene“. Det forudsættes altsaa, at der kan komme Tidspunkter i et Menneskes Liv, som kunne gøre det umuligt for ham at afse Penge til Indskud, og saa vil man give Henstand i et samlet Tidsrum af indtil 2 Aar, men saa maa vedkommende til Gengæld i det umiddelbart derpaa følgende Tidsrum af højst en dobbelt saa stor Længde indskyde det manglende foruden Minimalindskuddene for disse Aar. De Folk, der her tages Sigte paa, ere dem, der ofte ere udsatte for Arbejdsløshed. Det er ganske rigtigt, at under en arbejdsløs Periode ere de ikke i Stand til at svare deres Indskud, og saadanne arbejdsløse Perioder træffe en stor Mængde Mennesker i stigende Grad. Arbejdsløshed griber mere og mere om sig, og for Øjeblikket er der her i Kjøbenhavn og vist mange Steder i Landet en saa stor Arbejdsløshed, at man ikke i mange Tider har kendt noget saadant. Det fører til, at Folk slet ikke have noget at leve af, uden hvad de have opsparet fra tidligere Dage, hvad nogle have, men ikke alle, og selv mellem dem, der have opsparet noget, have de allerfæste ikke opsparet saa meget, at de kunne leve deraf i hele den Tid, Arbejdsløsheden varer, særlig naar den varer længe, hvad den har gjort for mangfoldige Mennesker i Aar. Hvad gøre de saa? Saa maa de laane paa deres Ejendele. Gaar man Kjøbenhavn rundt i denne Tid, vil man se, i hvor høj Grad Laanekontorerne ere fulde af Panter, idet Folk ere nødt til at skille sig af med deres Ejendele for at faa Midler til at leve. Naar saa den Tid kommer, hvor de atter faa Arbejde, skulle de løse deres Tøj hjem fra Laanekontoret, der er endvidere Udgifter ud over de daglige Fornødenheder, der skal betales Bidrag til Fagforeningen, Syge- og Begravelseskassen og adskilligt andet. Det vil da være i allerhøjeste Grad vanskelig at betale det

dobbelte eller forhøjede Tilskud til denne Forsørgelseskasse, og kunne de ikke det, sker der noget, som jeg maa i høj Grad beklage, de blive nemlig *straffede*, fordi de ikke ere i Stand til at skaffe disse Bidrag. De faa ikke den Tilskudslivrente, hvori hele Statens Bidrag, bortset fra Administrationen af Anstalten, bestaar. De faa ikke andet, end hvad de selv have formaaet at opspare. Det finder jeg højst uretfærdigt.

Hvis vort Forsørgelsessystem var ordnet saaledes, at Folk under alle Omstændigheder havde Sikkerhed for en Forsørgelse i deres Alderdom, enten de havde været i Stand til at opspare sig noget eller ej, og at de opsparede Midler inden for en vis Grænse ikke bleve regnede dem til Skade ved Bedømmelsen af deres Trang, kunde maaske noget saadant som det foreliggende gennemføres. Det kunde blive en Supplering til den Forsørgelse, som Staten i Forvejen havde etableret. Hvor meget der i Grunden udkræves for at opnaa denne Forsørgelse, vil ses af Tallene i Bilagene. Jeg skal ikke fordybe mig i dem, men kun nævne et enkelt, der vil vise, hvor vanskelig det er for en Arbejder at opnaa den Sum, som der her er Tale om, nemlig 300 Kr. Tager man en Mand paa 35 Aar — og det er jo dog den Alder, man særlig maa regne med, det kan ikke forudsættes, at man som Barn eller ganske ung skal sætte sig for uafbrudt at betale Indskud til en saadan Kasse, det sker først, naar man nogenlunde kan se, hvorledes ens Forhold er — skal han betale omtrent 1 Kr. egentlig eller 50 Kr. aarlig i 23 Aar for at opnaa 300 Kr. Er det en Kvinde, skal det ske i 29 Aar. Udebliver man en Tid med Bidragene, skal man, som sagt, betale saa meget mere bagefter. Den vedkommende maa i Virkeligheden være ret heldig stillet for at kunne præstere disse Udbetalinger. Sikkert ville ikke faa forholdsvis velhavende komme til at nyde godt af Statens Hjælp her. Naar man sidder i en jævn borgerlig Stilling, er det ret behageligt, at man er i Stand til ved Statens Hjælp og i en billig Kasse, der administreres af Staten, at kunne faa samlet en Livrente paa 300 Kr. Jeg har ikke noget imod, at ogsaa de faa Statens Støtte, men saa maa vi først have sikret de fattigste, der trænge mest. Jeg maa først kræve, at Alderdomsspørgsmaalet bliver løst for de fattigste paa en saadan Maade, at der er sikret dem et ordentligt og godt Udkomme i deres Alderdom.

Jeg skal tillade mig nogle enkelte Bemærkninger over for det ærede Medlem for